

Kulturkvartershelg med tema "Livets Kärl" den 27–29 januari 2023

Kulturkvartershelgen i Skara startade i fredags den 27 januari och temat var "Livets kärl". Till Bladhskas huset kom ett 50-tal personer lyssnade på Skaras egen silver & guldsmedsmästare Ulf Falck som om sitt yrkesverksamma liv och om olika kyrksilver som han levererat till mer än 250 kyrkor i Sverige. Redan i ungdomsåren blev yrkesbanan inriktad på guldsmedsycket. Hos guld- och

silversmeden Waldemar Jonsson gick han i lära under fyra år och han kom senare även att gå diverse påbyggnadskurser. Ulf kom även att träffa sitt livs kärlek i Skara, hon var dotter till Waldemar Jonsson. Ulf började 1963 och fick sitt gesällbrev 1968, tio år senare fick han sin guldsmedsmästare. På 1970-talet överlät Waldemar sin ateljé till svärsonen Ulf.

Silversmidet kom att bli Ulfs inriktning och sedan 1974 har verksamheten varit mest inriktad på kyrksilver. Att arbeta med kyrkans folk är mycket trevligt berättade Ulf, både präster, kyrkvårdar och kvinnorna i sydjuntan är involverade i processen när ett nytt objekt ska processas fram. Viktigt att kyrksilvret passar in i den kyrkan där alstret ska finnas, i en modern kyrka passar kanske en modernare design och i de äldre kyrkorna formgivning från 1700-talet. Den egna produktionen har alltid stått i centrum, han är stolt över sitt hantverk och sina produkter och han vill inte gärna sätta en stämpel i dem om han inte är nöjd.

Kyrksilver har Ulf levererat till över 250 kyrkor i landet, varje uppdrag är unikt. Under 1970-talet ökade tillverkningsgraden av dopkannor, en ny process i dopceremonin innebar att vattnet skulle hållas i dopfunten under dopet inte som tidigare då vattnet redan fanns på i dopfunten innan ceremonin var i gång. På 1970–1990-talet hade även många församlingar god ekonomi och många var de församlingar som tittade över sitt kyrksilver. En milstolpe i Ulfs liv var när han fick en förfrågan av biskop Grape år 1988, förslag på en ny Biskopsstav "Kräkla" till 1000-årsjubileumet önskades. Tre förslag lämnades och valet föll på den som Ulf var mest förtjust i. Finansiären var Fredrik Wehtje vid Trolmen. Wehtje ägde några gårdar i bland annat Öland och på Kinnekulle och hade belönats med silverpriser för de fina djurbesättningarna. Sin silversamling skänkte Wehtje och silvret smältes ner, även trädelen på kräklan kom från Wehtjes gård Trolmen. Doppskon längst ner på kräklan var en silverbricka som formades till doppskon. Både Fredrik Wehtje och Ulf Falck blev mycket nöjda med resultatet och stor vänskap knöts mellan dem.

Ulf berättade om Sunekalken och Adlavardskalken, Sunekalken hittades år 1949 i den igensatta kryptan⁹ i Domkyrkan och Adlavardskalken hittades på 1700-talet och den kan hänföras ända till 1060-talet. Dessa båda kalkarna är de äldsta silverföremålen i Norden från en kristen grav i en kyrka som påträffats. Skara Gille bjöd besökarna på kaffe med dopp.

När Ulf Falcks föreläsningar var klar besökte medlemmar ur Skara Gille Domkyrkan för att få en specialvisning av kyrkans rariteter, kommunister Per Larsson berättade och visade de olika föremålen.